

POSTANOWIENIE

Dnia 5 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Piotr Mirek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Artymiuk

SSN Jarosław Matras

w sprawie **I.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 marca 2026 r.,

zażalenia skazanej na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 10 grudnia 2025 r., V KO 164/25

o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności,

na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. w zw. z art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Słupsku, wyrokiem z dnia 12 stycznia 2016 r., sygn. akt II K 35/15, uznał oskarżoną I.K. za winną tego, że w dniu 9 grudnia 2014 r., w C., działając z zamiarem bezpośrednim, w sposób opisany w wyroku, w pozbawiła życia D.S., czym wyczerpała znamiona przestępstwa z art. 148 § 1 k.k. i za co wymierzył jej karę 15 lat pozbawienia wolności. Powyższy wyrok został zaskarżony apelacjami obrońców oskarżonej, które okazały się o tyle tylko skuteczne, że Sąd Apelacyjny w Gdańsku, wyrokiem z dnia 11 maja 2016 r., sygn. II AKa113/16, zmienił zaskarżony w ten sposób, że obniżył wymierzoną oskarżonej karę pozbawienia wolności do 13 lat.

Wyrok Sądu Apelacyjnego poddany został kontroli kasacyjnej – postanowieniem z dnia 27 kwietnia 2017 r., III KK 443/16, Sąd Najwyższy oddalił kasacje wniesione przez obrońców jako oczywiście bezzasadne. Postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2024 r., V KO 67/24, odmówiono też przyjęcia wcześniejszego wniosku skazanej o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

Pismem inicjującym niniejsze postępowanie skazana wystąpiła do Sądu Najwyższego z kolejnym wnioskiem o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 maja 2016 r., powołując się na treść prywatnej opinii lekarskiej z dnia 1 czerwca 2025 r., która – w jej ocenie – stanowi nowy dowód w sprawie, wykluczający możliwość przypisania jej sprawstwa przestępstwa z art. 148 § 1 k.k.

Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2025 r., V KO 164/25, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia wniosku na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., wobec jego oczywistej bezzasadności. Zostało ono zaskarżone zażaleniem skazanej. Skarżąca wskazała, iż Sąd Najwyższy niezasadnie odmówił procedowania w sprawie wznowienia postępowania – mimo wystąpienia okoliczności nakazujących uwzględnić wnioski. W ocenie skarżącej, w świetle przedłożonej opinii lekarskiej - choć opartej na ograniczonym materiale dowodowym - powstają wątpliwości co do możliwości popełnienia przez nią przypisanego jej czynu. Podniosła, że Sąd pierwszej instancji dopuścił się rażącego zaniechania nie przeprowadzając eksperymentu procesowego, który mógłby być istotnym dowodem w sprawie.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd Najwyższy trafnie uznał wnioski o wznowienie postępowania za cechujący się oczywistą bezzasadnością i odmówił jego przyjęcia.

Z uwagi na charakter argumentacji przedstawionej w zażaleniu, skupiającej się na kwestionowaniu dokonanej przez Sąd pierwszej instancji ocenie materiału dowodowego i prawidłowości ustaleń faktycznych, stwierdzić trzeba, że pozostaje ona bez znaczenia dla oceny trafności skarżonego postanowienia. Wznowienie postępowania nie jest bowiem instytucją przewidzianą do ponownego badania trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę odpowiedzialności karnej

skazanej, a samo jej przekonanie o niesłuszności skazania nie jest wystarczającą przesłanką wzruszenia prawomocnego wyroku w trybie wznowienia postępowania.

Wznowienie postępowania karnego stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego celem jest przełamanie prawomocności orzeczenia w określonych sytuacjach, w których jego dalsze pozostawanie w obrocie prawnym godziłoby w elementarne poczucie sprawiedliwości. Katalog okoliczności dopuszczających takie rozwiązanie ma charakter zamknięty i opiera się przede wszystkim na treści art. 540 k.p.k. Przyczyną sformułowania wniosku skazanej było wystąpienie nowego dowodu – opinii lekarskiej, sporządzonej przez biegłego dra J.K. Dla oceny jego zasadności oraz prawidłowości zaskarżonego postanowienia kluczowe znaczenie ma zatem art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k.

Zgodnie z treścią tego przepisu postępowanie należy wznowić, jeśli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody, które wskazują że: „skazany nie popełnił czynu albo czyn jego nie stanowił przestępstwa lub nie podlegał karze”. Należy przy tym podkreślić, iż podstawą wznowienia nie jest wskazanie jakiegokolwiek nowego dowodu, ale dowodu który z wysokim prawdopodobieństwem wskazuje na zaistnienie sytuacji określonej w art. 540 § 1 pkt 2 lit a k.p.k. Innymi słowy mówiąc, wymowa takiego nowego dowodu musiałaby być na tyle jasna, bezsporna i jednoznaczna, aby wzruszyć moc zapadłego, prawomocnego rozstrzygnięcia. Ocena, czy dany dowód, w szczególności przyjmujący postać prywatnej opinii biegłego, pozyskanej już po uprawomocnieniu się wyroku, rzeczywiście z wysokim prawdopodobieństwem świadczy o braku sprawstwa, musi być dokonywana kontekstowo, z uwzględnieniem całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie.

Sąd Najwyższy, badając kolejny wniosek skazanej o wznowienie postępowania trafnie uznał, że w realiach niniejszej sprawy nie wystąpiło takie wysokie prawdopodobieństwo. Powyższa ocena poprzedzona została rzetelną analizą treści opinii lekarskiej załączonej do wniosku – co znalazło odzwierciedlenie w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia. Zawarte tam wywody nie wymagają powielenia. Konkludując wskazano w nim, że: „z opinii tej [...] nie wynikają wnioski, które mogłyby z dużym prawdopodobieństwem zmienić podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, zgodnie z oczekiwaniem skazanej”. Sąd Najwyższy, w składzie

rozpoznającym zażalenie skazanej, podziela powyższe zapatrywanie. Wążąc znaczenie przedłożonej opinii lekarskiej trzeba mieć na uwadze, że w początkowej fazie procesu skazana przyznała się do popełnienia zarzucanego jej przestępstwa (k. 128), zaś kwestia możliwości zadania śmiertelnych ciosów przez skazaną była przedmiotem dociekań przed sądami obu instancji, w tym także z perspektywy oceny zasadności wniosków dowodowych oskarżonej i jej obrony dotyczących problematyki poruszanej we wniosku o wznowienie postępowania. Trudno też nie zwrócić uwagi na poczynione w opinii dra J.K. zastrzeżenie, że przedstawione w niej wnioski - które co trzeba podkreślić nie wykluczają sprawstwa skazanej – „oparte są na bardzo skąym materiale i nie uwzględniają innych dowodów zebranych w sprawie, które niewątpliwie zawarte są w aktach”.

Zaskarżone postanowienie nie jest zatem obarczone wadami, które uzasadniałyby jego wzruszenie. Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy postanowił utrzymać je w mocy.

Tomasz Artymiuk Piotr Mirek Jarosław Matras

[WB]

[a.ł]